

Oglaši, pripozana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cienika ili po dogovoru.

Nova predbrojba, oglaše itd. Šalje se naputnicom ili poštice poštice stedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe vajta točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vremi ne primi, neka to javi odgovarajuću u otvorenom pismu, sa koji se ne plaća poština, uko se izvana napiše »Reklamaciju».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

Djgovni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahr.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Pulji ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvarju. Naroda poslovica.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepotpisani ne tiskaju, a
nefrakturni ne primaju.

Predplatni za postarnicom stoji:
10 K u obče, } nagonima
5 K za seljake, } ili K 5 —, odnosno K 2-50 na
pol godine.

Ivan carevine više poština.
Plaća i utužuje se u Pulji.

Pojedini broj stoji 10 h, za-
ostali 20 h, koli u Pulji tolj-
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari Laginja i dr. Via
Giulia br. 4, kamo neka
naslovljuju na pismu i predplat-

Mili narode i rodoljubi!

Ovime očuvamo sabiranje veleučišnih prinosova za proslavu stogodišnjice rođenja — nezaboravne uspomene — biskupa Jurja Dobrile. Obradamo se radi toga vrločom molitvom na hrvatski narod i sve plemenite rodoljube u Istri i izvan Istre da pripomognu svojim prinosima te se uzmogue proslaviti stogodišnjica biskupa Jurja Dobrile kako dolikuje velikom dobročinitelju naše Istre.

Za nabavu poprsnog kipa treba od 7 do 8000 kruna. Povrh toga potpisani odbor kani izdati tijekom ove godine i „Sponmen-knjigu“ da počasti uspomenu velikog biskupa.

Možebitni višak od sabrane svote, upotrebite će se za zidanje konvikta.

Za odbor proslave stogašnjice rođenja biskupa Dobrile:

Pazin 10. 1. 1912.

A. Kalac, prep.-nadžupnik
predsjednik.

dosta, jer su takve ocjene obično neistinite i posve lažne. Hrvatski i slovenski narod na Primorju zahtjeva da njegovi činovnici, one kojih on krvavo plaća, poznajaju njegov jezik barem onako, kao što ona sačica slavenskih činovnika poznaju talijanski jezik.

Na hrvatskim se jezikom na ravnateljstvu finančnja u Trstu postupa slično kao i sa madjarskim ili kojim drugim nezemaljskim jezikom.

Dobije li jedan činovnik, koji nije od one dvadesetice koji znaju hrvatski ili slovenski, jedan spis u ovim jezicima na rješenje, eto ti ga gdje trci do svojeg slavenskog kolege, da mu prevede spis. Tada ti moj Šabro ili Talijan pripravi rješenje njemački a zgora ti modron olovkom napise. Videat Dr. X. ili Y für Übersetzung sto u našem jeziku znači „ti Petre ili Payne, koji jer si Hrvat il Slovenac znaodes više jezika prevedi uz ostali tvoj posao jos i za mene ovaj spis.“

Da ovakova izrabljivanja slavenskih činovnika nijesu dostojna jedne postene uprave, mora priznati svatko, koji imade i samo zere poštenog obrazu!

Slavenski su činovnici prenaruđani posjom, docinim im njemački i talijanski kolegi plandaju; naše se tura u pokrajini i to u kotare gdje moraju uredovati u 3 ili 4 jezika, dočim se protežirani Šabro ili talijan šeće po tršćanskem korusu ili tjenari u kakvom talijanskom gradiću.

Poznamo jednog konceptnog činovnika, koji premda znade hrvatski neće da to izjaví e da se ga ne pošle u pokrajinu ili da ga se ne natraža poslom.

Poznato nam je svima, da kad su pred 3 godine tražili za mjesto na ovom ravnateljstvu nekoj svršeni pravnicu talijanu iz Dalmacije pa su predložili g. ravnatelju, da neznaju ni hrvatski ni slovenski, bilo im je odgovoreno „dosta je kad znade talijanski i njemački, hrvatski jezik ovdje ne rabimo“. Na ovaj su način razni Vezili, Randi, Cristi, i tako dalje došli amo iz već izgubljene Dalmacije, da povećaju četu čuvatelja talijanstva u ovom još nesposrenom Primorju!

Ne treba niti da spomenem kako i kod imenovanja ove gospode, bilo je ipak udovoljeno ujetljima postavljenim kod raspisa dotičnih mjeseta to jest poznavanje jezika pokrajine, jer su navedena gospoda dokazali bez dvojbe poznavanje hrvatskog jezika sa pohvalnom svjedočbom zadarske talijanske gimnazije.

Poznato nam je nadalje jedno mjesto u pokrajini ispraznjeni već kojih 9 mjeseci, da nije do danas popunjeno jedino s razloga što im fali činovnik vješt u hrvatskom jeziku, jer poznavanje tog jezika jest neophodno potrebito u onom istarskom gradu.

Svršavamo za danas, premda bi bilo još dosta gnjiloga da se iznese na javnost.

Napisasmo ovo e da upozorimo našu javnost na nepravde koje javne oblasti na Primorju nanašaju dnevno našem jeziku i našim domaćim sinovima, kao i svrhom

da potaknemo našu gospodu zastupnike da stupi u što bliži doticaj sa činovništvom, da ponovo svoj glas proti ovom nepravdnom postupanju s nama.

Neka naši zastupnici zahtjevaju da se i na Primorju ustanove stalne jezične komisije, kao što oposte n. p. u Dalmaciji, pred kojima bi se svaki činovnik, prije nego bude primljen u službu, morao podvri i ispit iz zemaljskih jezika.

Sablasno je dosadašnje postupanje sa njemačkim i talijanskim činovništvom, pa je skrajno vrieme da takvi odnosi jednom već prestanu.

Našem pak narodu preporučam, da svaku jezičnu povredu, svaku nezakonitost sa strane finansiјalne finansijalne oblasti iznesu na javnost i da se prituži izravno na ministarstvo finančnja u Beču, da vidimo hoće li jednom ova gospoda u Trstu odlučiti se, da priznaju i Hrvatskom i Slovenskom narodu na Primorju ona prava, koja im po ljudskom i božjem zakonu pripadaju.

Interpelacija

zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra predsjednika, na njegove preuzvišenosti gospodu ministra unutarnjih posala, pravosudja, trgovine i za javne radnje.

U interpelaciji, što je postavio pravopodpisani sa drugovi dne 23. juna 1910. na celiokupnu c. k. vladu, bilo je na temelju činjenica dokazano, da se Hrvate političkog kotara Losinjskoga (sudbeni kotar Lošinj i Cres) kulturno i materijalno zapoštavljaju i zanemaruju, da se prema njima, premda sačinjavaju i po brojenju pučanstva po priliči polovicu stanovnika kotara, nevrše ili jako malo temeljni državni i občni državni i zemaljski zakoni; i da u občinah onoga političkoga kotara samovoљno bez obzira na pravo i zakon upravljaju stanoviti ponekle i od države plaćeni ljudi, i pri tom prijatnost predstavnika c. k. oblasti uživaju.

Od onoga se vremena nije ništa ili jako malo u školstvu ili upravi promenilo; a dogodilo se je stvari koje samo potvrđuju što se je onda reklo, i što, ako je moguće, još jače osvjetljuje odnosa u onom kotaru.

Kod jednoga izleta iz Maloga Lošinja u Nerezine dne 1. augusta 1909. ponašali su se tako sinovi poštemestra u Nerezinah Marko Bracco, i to Eliodora občinski tajnik, Marko tajnik poljodjelske kotarske zadruge i Eugenio listonos, nadale Rocco, carlo Tedaldi, Luigi Zorovich i Giuseppe Vodopich, sve pripadnici talijanske stranke vladajuće u Istri, prema pripadnikom hrvatske stranke i trojici c. k. vojnika, i proti njim takovih psovka izrekli, da su bili tuženi radi prestupka po §. 305 sa uporabom §§. 266, 261 k. z., najme radi poticanja na djela po zakonu zarađenja i dne 2. juna 1911. od c. k. okružnog suda u Rovinju odsudjeni na

Listonosa Bracco je tada zajedno sa Zorovichem i Vodopichem vikao „Evviva l'Italia“; tajnik poljodjelske zadruge Bracco zajedno sa Tedaldim prema trojici c. k. vojnika „Fuori, in aqua questi fioi dec ani, butteli in mare“; a občinski tajnik Bracco proti pristašem hrvatske stranke sakopljenim u njihovoj čtaonici „Fuori quei porchi de Croati, mascalzoni, brutti, sarabutti“.

Uslijed utoka c. k. državnoga odvjetnika proti prenizku odmijerenoj kazni bili su odsudjeni listonosa Bracco ujedno sa Vodopichem uporabom §. 266. k. z. na teden zatvora, tajnik poljodjelske zadruge Bracco sa uporabom §. 266. k. z. na 10 dana zatvora, a občinski tajnik Bracco uporabom istoga §. 266. k. z. na dva tjedna zatvora, poostrenoga sa jednim postom na tjeđan. Odsudilo je i c. k. sudiste druge instance u Trstu dne 3. augusta 1911. Odsudjenim priobčio je odsudu c. k. okružni sud u Rovinju danom 25. septembra nalogom da pod prijetnjom prisilnoga povedenja nastupe kuzan u roku od 8 dana u zatvorib c. k. okružnoga sudista u Rovinju.

Občinskom tajniku Bracco bilo je ipak dozvoljeno, da odsjedi kazan kod c. k. karbarskog suda u Lošinju Malom, i odsjeda ju jedva zadnjih dana.

Takovom čovjeku, koji je svoje doba kao kandidat učiteljstva bio izbjegao iz učiteljske škole u Kopru, koj bijaše i prije 2. juna odnosno 3. augusta 1911. sudbeno kažnjen, i proti kojem vise i druge tužbe kod cesarsko kr. suda, i to radi tega jer je prošloga juna proti dusobržniku i učitelju u Nerezinah ljudi tako hukao, da su ona dvojica u pogibelji bili, takovom čovjeku pogoduju c. k. sudbene oblasti, puštajući da odsjedi kazan ne u označeno vrieme i ne u naznačenom zatvoru.

Takovom čovjeku pogoduju predstavnici c. k. kolarske političke oblasti, pošto izdaju o njem, kod svih njegovih predsjedničkih kazna, najbolje informacije za javnu porabu, i pošto ga drže kao svoga pouzdanika kod izbora, kod popisa putanstva i u svih stvarih občine, u kojoj obitavaju stanovnici govoreći najviše hrvatski.

Sa družljivom, koje je stvorio takav čovjek, sklapa c. k. trgovacko ministarstvo, ugovor gledje vožnje pošte sa automobilom izmed Lošinja Maloga za iznos od 3000 kruna godišnjih. Društvo, komu je na čelu i kojega je duša jedan takav čovjek obetaje — kako se sa stalnoču pripovijeda — zemaljski kapelan D. Rizzi, po svoj prilici takoder za ljubav suržuk Eliodora Bracco, zemaljskom prisjedniku Satati, godišnju podporu od 1000 kruna iz zaklade za pospješivanje občenja ludjinaca.

Ako je dosta žalostno i jako karakteristično, da jedan javan ured kašto je postanski i brzoglavni posjeduje muž, kakav je Marco Bracco, otac trojice spomenutih odsudjenika, i da jedan tih listonosa — što nije u smislu odpisa c. k. ministarstva trgovine od 15. juna 1910. br. 25655

iz 1910. nit inače dozvoljeno —, i da ima pritožba proti vodjenju pošte, jer pošte mještaj stanovita dane postu zapušta i ostavlja kćeri koja nije usposobljena, i jer dozvoljava sromu sinu Eliodoru, občinskomu tajniku, da se mijesna u poštansko poslove, te što mnogi nejamaju nikakva povjerenja u tu postu, ako je založno, da spomenuta još ima automobilnu voznu medju Osorom i Malim Lošinjem, koja je 1. novembra stupila u život, neredovito funkcionira, kako je to razvidno iz „Il Piccolo della sera“ od 7. novembra. I. g. i iz „Polaer Tagblatt“ od 22. novembra iste g.; to je upravo portuga ako c. k. erar sklapa ugovore sa držtvom, koje je stvoreno od čovjeka odsudjenoga radi raznih prekršaja, i to u doba kada ima taj čovjek odjeli za sada poslednju kazanju zatvora. Portuga nebi imala biti manja ni u slučaju, ako imadu kod toga svoje prste imenovana gospoda Dr. Rizzi i Salata.

Na temelju svega rečenoga postavljaju podpisani upit

A. Obodenito:

Jeli njegova preuzvišenost gospodin ministar predsjednik sklon poduzeti sve mjeru, iz kojih bi se nedvojbeno vidjeti moralno, da imadu austrijski temeljni i drugi obči državnim i zemaljski zakoni poduprnu valjanost za politički kotar Lošinj, i tim da se dotični otoci nalaze još u području monarhije Habsburga?

B. Posebice:

Jesu li Njihove preuzvišenosti, g. ministar nutarjnih poslova, gospodin ministar pravosudja, gospodin ministar trgovine i gospodin ministar za javne radnje voljni narediti potrebno, da se stvari, kakve su ovđje navedene a koje djejujut jako demoralizujuće na pučanstvo već neoptejuju, odnosno da se ovđje iztaknuta zla, nepravice i nezakonitosti svom turistiju odstrane?

U Beču 18. decembra 1912.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Veliki ples za hrv. škole. Kako smo većjavili, priredjuju sva naša narodna društva u Puli dne 3. februara o. g. veliki ples za hrvatske škole u Puli u svim prostorijama Narodnog Doma. To je, ako se ne varamo, prvi u velikom stilu zavorni ples za naše hrv. škole u Puli. Našim čitateljima je poznato, da se u poteku namjeravalo prirediti taj ples u mjestnom kazalištu „Ciscitti“ ali nasilnost talijanska zapričela je i ovđje da ne dođe do manifestacije naše narodne svijesti i narodnog bivatstva u gradu Puli. Za to je plesni odbor još bolje pregneo, da taj veliki ples za naše škole ispanje bilo prava narodna slava, jedna velika manifestacija svih Slavena, koji živimo u gradu Puli. Po tome stoji do naših Slavena u Puli, da svojki podupremo to rodoljubno pregađe plesni odbor te u podpunoj mjeri ovrti narodnu zadaju, što je preuzeo. Na plesu pak nestaje falibni jedan Slaven, koji živi u Puli, da time ne izmamo manifestiramo našu slavensku ljubav i slogu, nego da i talijanskom našlu pokazemo kako su sve jaču talijansku tlaču sva više odiskida naša narodna svijest i ljubav do našeg Jezika i roda!

Zato dne 3. februara t. g. svi na veliki ples za hrvatske škole.

Primjetba: Ordješoja „Narodna radnica organizacija“ namjeravala je istog dana prirediti ples za Družbu, te je bila već objavila javnim plakatima taj ples. Ali donosi da druga narodna društva u Puli priredjuju 3. veljace veliki ples za hrvat-

ske škole u Puli, odustala je od plesa za Družbu, a pridružila se i ona drugim narodnim društvima, tako će sada sva naša narodna društva u Puli prirediti 3. februara t. g. složao veliki ples za hrvatske škole u gradu Puli.

Roditeljima u Puli. Na Božićnici naše djece iz Družbinih škola škola čuli smo od jednog govornika zaomenitu riječ, koju donosimo do znanja hrvatskim i slavenskim roditeljima u Puli. Govornik je donizavio, kako su hrvatski roditelji dužni da izuče iz malena djecu u svom hrvatskom jeziku ne samo radi narodnog ponosa, radi ljepe i stare slave našeg jezika nego i radi životne koristi vlastite djecice. Dandanas se je naš narod u Istri toliko ojačao i osvěstio, da je njegov jezik zadobio ili u kratko vrijeme zadobiti mora vladajuće mjesto u svim granama javnog života.

Danas sutra ne će moći više u Istri dobiti nikakve službe državne onaj mlađić, koji ne će podpuno poznavati i naš jezik. Ni u trgovini ne će se moći protaziti bez poznavanja hrvatskog jezika. I u pokrajinskim službama morat će imati prednost tko bude znaci i naš jezik. To biti mora. Za to su neprijatelji svoje rođene djece oni roditelji, koji salju djecu u talijanske ili njemačke škole, gdje djejte ne može naučiti hrvatski jezik u govoru i pismu. Takovo djeće znade, i to slabije one iste jezike, što u talijanskim i njem. školama nauče sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo vredniji mlađici osobito oni, koji će poznavati i jezik hrvatski. Inače ne imati u Istri življenja i ako bi što imali bili će im svakako slabije. Evo n. pr. na sudu u Puli. Prije nije bilo ni jednoga sudeća naše narodnosti, a sada ih je sedam od osam. To je za to, jer Talijani iz mrtvini htjeli učiti hrvatski pa će do malo morati ići tražiti služe u Tripolis. A počakalo se je, da se u Puli ne može dobro služiti narodu ako se ne poznae naš jezik. I za to sad Talijani grde i psuju, da se državne službe slaviziraju. Nije to slavizacija nego prieka potreba i bolja sprema naših ljudi. A od toga je svima bolje. Ako danas dodje naš čovjek na kapelanat, na sud, na postu, na šteuru, pa počne govoriti svojim hrvatskim jezikom, ne okosi se više na njega bahati Talijan, kao ono negda: no capisso sciavo. Nego je lijevo primljen naš čovjek i razumijeva ga pa mu onda i pomoći mogu i hoće. Kad je pak s nama vladao tudjin, gđe nas je i studio nas je a da nas nije ni razumijeva.

Tko daleč ne uti svoju djecu hrvatskom jeziku u koči i školi, taj je ne samo izdajica svog slavnog hrvatskog imena nego i neprijatelj svoje rođene djece.

A tko bedasto misli, da je u talijanskom vrtcu gospodinina, taj nezna da je naš narod dandas bolji i zdraviji od izmio denog Talijana i da je pravo reko jedan čovjek, da od Hrvata postati Talijan isto je kao pasti s konja na tovara.

Sa našeg e. k. kotarskog suda. U kratko su vrijeme bili premješteni i ovog našeg kol. suda dva suca slovenaca, čija su moći jošte nepotpunjena. Nije nužno da spomenemo, da su braća slovenci stutili na podpunktano nadozvolsjstvo, jer se bijaju za kratko vrijeme udomatili s našim hrvatskim jezikom.

Javno se govoriti u ovđejšnjim pravnim krugovima, da će na mjesto jednog od te dvojice slovenskih sudaca biti imenovan neki Talijan Šćomerski iz Krka.

koji je pred kratko vrijeme položio sudjelički ispit a kojeg vitez Covar i ostali rovinjski juristi do neba dižu radi izvanredne njegove nadarenosti, te koji gosp. poznaje čak i naš hrvatski jezik, u kojem jeziku da je položio sudački ispit.

Mi pak našoj javnosti poručamo, da kako smo se dobro informirali taj gospodin ne znade hrvatski, da je njegova ocjena u našem jeziku jedna od onih običnih talijanskih i službenih švindlarija, jer doktir nije razumio niti hrvatsku mu postavljena pitanja na ispitu, već je zamolio da mu ista budu prevedena na talijanski jezik, u kojem je zadnjem jeziku i odgovarao.

Da se ne dogode nove nepravde našem jeziku, da se na našem sudu ne povrate oni dani slabih uspomena, upozoravamo na ova predstojeća imenovanja naše zastupnike, kao i gospodina osobnog izvjetstjelja za Primorje na c. k. ministarstvu pravosuđija u Beču. Videant consules!

Narodni darovi. Prigodom prodavanja ulaznica za veliki ples u Puli iskazalo se rodoljubno činovničko eškomplne banke u Zagrebu, koje je dalo za 25 ulaznica K 40. Živili darovatelji ugledali se u njih i drugi!

Preć. g. Dinko Pindulić u Barbanu davao je kao oprost od čestitanja k mla dom ljetu K 4 za Družbu a K 4 za dječko podporno društvo u Pazinu.

Prigodom krštenja Nade kćerice nadučitelja Ant. Štefančića u Dragi baščanskoj sakupljeno za Družbu K 10:40 — G. Mate Čačić, posjednik i trgovac u Puli dao je za Družbu K 4.

Vjenčani. Jučer se je vjenčao u našem gradu g. Albert Vicel, trgovac u Puli sa gromom Štefom Colić, kćerkom poznatog mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo naučiti sva druga djeca. Ako ne zna više od njih drugih on ne može biti njihov konkurent u životu. Naprotiv djejte uzgojeno u materinskome jeziku i u našim školama nauči posve dobro i tako tudi jezike a znajući dobro i hrvatski svoj jezik, on je svugdje pred drugima. Kakose sada mnogo djece izučava u školama i traži javne služe, to će se brzo sva mesta napuniti tako, da će ih moći dobiti samo nau

Krčki kotar:

Božićnici* priredili su učenici i učenice hrvatske pučke škole u Krku u neđelju dne 31. decembra pr. g. u 8 sati na večer u školskoj dvorani. Na programu bila je predstava, pjevanja, deklamacija, itd. Ceti prihod namenjen je tamošnjoj pučkoj skoli.

Porečki kotar:

Iz Vabriga kod Poreča. Red nam je došao, g. uredniče, da Vam javimo, poslje tolikog vremena, nešto od naše Vabriga. Dne 23. 12. 1911. imali smo prekrasnu igru u našoj družbinoj dvorani. Sastojala se u tri čina; u prvom činu ustao prvi mladić, Andeo Sepin, te nas s krasnim govorom pozdravio, i kazao nam jedan ljevu Božićnicu. Po tom ustađoše i druga malena djeca te nas sve obradovaše svojim lepim govorjenjem: te zastor pada uz veliku buru: Živio! Cudili se svi kako kako mogu onako malena djeca naučiti onako lepo na izust te su osvojila sva naša srca, kojima smo dali oduška burnim pljeskanjem i živio-klici.

Iza igre udari glazba „Naprij zastave slave“. Za svu lietu i ugodnu večer treba da se najtoplje zahvalimo našoj miloj učiteljici, koja se zato veoma brinula, da što lepše igra ispadne i što smo imali Božićno drveće na najkrasniji način uređeno. Uz ostale hvalito također našim vrednim mladićima, koji su puno pripomoći, da je cieka zabava tako krasno ispalna.

Božićnica u Baderni. Na Božićni se je dan u Baderni za prvi put obdržavalo Božićno drveće sa malom predstavicom. Predstavica je ispalna protiv izčekivanja. Za ovu se je predstavicom najviše potrudila cijenjena gdjica učiteljica Ružić. Veoma je to bilo ugodno roditeljima djeca. Samo tako napravljeno! Cielji je prihod isao školskoj djeci na dar.

Družbina škola u Materadi otvorena. U vijesti „Novodobni divljadi“ poslednjeg broja, u kojoj smo ozgosalili postupak naših za nevolju suzemljaka sa našim narodom u školskom pogledu, iztaknuli smo također da nam talijanska občina Umazka nedavno dozvole za obitavanje u školskoj zgradi u Materadi, pak da se samo s toga nemaju otvoriti tamo škole. Jos nije poslednji broj našega lista nit' obkolao Istru već je odnosna dozvola prispljala, te možemo veselim srcem javiti svemu našemu narodu, da je Družbina škola u Materadi otvorena. Zgrada je, učitelj je, a djeca na pretek. Bog blagoslovio i njega i njih. Za govorom Sv. Cirila i Metoda napredovali u svakom dobru!

Koparski kotar:

Hrvatska Čitaonica u Buzetu predaje dne 27. t. m. u velikoj dvorani „N. Doma“ plesnu zabavu. Početak u 8 i pol s. na večer. Ulaznina za osobu 2 K, za obitelj 3 K. Svir „Sokolska glazba“ iz Buzeta.

Iz Buzeta. Na Silvestrovo dne 31. 12. 1911. bila je u Narodnom Domu zabava. Raspored nije bio Bog zna kako biran, no sasvim tim tekila je zabava veoma ugodno, sve se je lijepo zabavljalo do svršetka. Odživ bio je neočekivan, a prema tome dakako i uspjeh bilo moralno bilo materijalno.

Iz Buzeta. Od g. Jakoba Potekaj primili smo ispravak na dopis „Iz Buzeta“ u 52. broju N. Sl. od 28. 12. 1911. u kojem kaže:

Nije istina da je c. k. financa nastala u mojoj kući veliki kontraband vina; vec istina je, da je moja tena, bez moje značaja napunila 4 velike staklenice, ukupno 42 litera iz bačve od prodaje t. j. daci-

ranog vina, u svrhu da ga pošalje priateljici u Trst. Nije istina da sam prodala 5 puta više vina od mojeg susjeda i da nisam platila niti trećinu daci; istina tako je da ima moj susjed više mnogo prodaje nego ja, te sam platila uvrtek točno odnosni daci. Nije istina da nisam htjela primiti u kuću krasku ženu iz Danske već istina je, da je ista žena došla u moju kuću — u mojoj odsutnosti — te pitala da bi se ju kočijom odspjala kući, našto joj je moja žena odgovorila: da nemamo kućice ni konja.

Ostatlo izpuštam jer ne spada u ispravak.

Franina i Jurina.

Fr. Jesi vidia, kako se ono premanturski čuk na jedanput prebudio.

Jur. No, a koji to?

Fr. A naš slavni i pre-vihi Grgo. Sti nisi čuo, kako je na Štipanju grumio i galamio, da njemu plate šumu pak će onda moći sjeći.

Jur. A dà, valjda je u manjadari u Puli ponestalo zobi, a naš brižni Grgo je gladan ... a najposjeće zašto bi bava služila puljskoj kamorri.

Fr. Sramota ga bila! Služi i radi našim najljutićim neprijateljima, proti kojima se njegov pokojni trut onako dično borio skupa s nama. — A što su za-spale premanturske sove?

Jur. Sad ce možda čuk Grgo i nje probu-

diti, dok nasi ne pogrubite za metle i grablje pak teg čuka sa sovama ne sprave u špelonke kamo i spadaju!

Razne primorske vesti.

Pregovori radi saziva Istarskog sabora. Posle više od godinu dana sastali su se predstavnici obje saborskih stranaka Istre u namjestničkoj palati u Trstu pod predsjedanjem njegove jasnosti gosp. namjestnika, da se po mogućnosti dogovore gledje međusobnog sporazuma te sazvatu sabora. Prvi takav sastanak bio je dne 22. decembra; drugi dne 30. decembra. Treći trajao je tri dana, dne 4., 5. i 6. tekućega mjeseca janara. Daljni četvrti obdržaje se danas i po svoj prilici će još koj dan. Povodom tih dogovora, koje vode sa hrvatske strane prof. Spinčić kao predsjednik hrvatsko-slovenskoga kluba, Dr. Laginja kao zemaljski podkapetan, Don Andrejević i Dr. Zuccon kao članovi zem. odbora i Dr. Trinajstić Dinko kao član kluba, klub je obdržavao sjednicu dne 22. proslog decembra, i obdržaje ju danas, Četvrtak dne 11. t. m.

Sastanak istarskih občinskih činovnika. Istarski občinski tajnici i njihovi drugovi obdržavali su dne 6. o. m. u 9 sati prije podne u Sv. Petru na Krasu sastanak, na kojem su pretresli pravila i ostala potrebita za osnutke posebnog drugstva za slavenake občinske činovnike Istre.

Još do toga biti! Talijanski listovi primjera ne će da vide pogiblji koja pretinima i nama od sve to više prodiruće njemacke navale u naše južne krajeve. Zaslijepljeni marjinjom i strasti proti nama

puste Niemece posve s vida nebrine se ni malo za njih i za njihovo veliko napredovanje u našim zemljama. Oni nevide druge pogiblji nego li u Slavenstvu koje je u ovim zemljama domaće, autohtonu. Protiv Slavenstvu naperiše sve svoje strijelice, proti nama dižu nebo i pakao puštajući Niemcima, da se sve to više i sve to više i sve to bolje kod nas utaboruju, učvršćuju i ukorjenjuju.

Mi smo proti njemačkoj bujici u naše zemlje i proti navalni na nas živalj u Primorju toliko puta ustali, ali medju Talijanima nišmo našli skoro nikada odziva kao da se to njih i netice, kao da je to jedino naša stvar.

Radi toga čini nam se smješnom pričuza pisanog trčanskog čitulja, koji bi za novac ili za interes djavlu i dušu upisaо, prilužba na činovničtu automobilskog poduzeća u Istri, koje da ne pozna nego njemački jezik i koje da se vlast prema putnicima izazovno i prkosno.

Dopusnik spomenutog listića snabdevi se od čuda zbog arogantnog postupanja osoblja rečenog poduzeća, a mi bi se čudili kad nebi bili arogantni, ta tko ih je tomu priucio i od koga su naučili, da budu prekosni i arogantni nego li od naših Talijana!

Novi zemaljski kapetan Kranjček. Prošlog tjedna odstupio je kao zemaljski poglavar Kranjske dvor, savjet. Šakle. Na njegovo mjesto imenovan je Nj. Veličanstvo prekjuneć narodnog zastupnika i vodju slovenske pučke stranke dra. Ivana Šusteršića.

Talijansko turski rat. Ob ovom ratu nema nikakvih važnih vesti, koje bi bile vredne, da se objave. Talijani drže svoje pozicije, koje su zauzehi još početkom rata, ali napredka ne pokazuju. Turci i Arapi pak navaljuju višeput na te pozicije, pak se opet povuku uz neznačne gubitke s jedne i s druge strane. Italija nastoji svim silama kod velelasti, da posreduju za mir, ali do danas bez uspjeha, pak bi moglo još mno o vremenu proći dok se sklopit

Poziv!
P. n. gg. članovi „Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri“ pozivaju se ovime najljudnije na redovitu godišnju skupštinu, koja će se obdržavati u dvorani Delavske škole u Kastvu u sredu dne 17. januara 1912. u 2 sata po podne.

Dnevni red:

- Pozdrav predsjednika.
- Izvještaj tajnika o oborotonu djelovanju upravne godine 1911.
- Izvještaj blagajnika.
- Izvještaj revisionalnog odbora.
- Izbor upravnog odbora za g. 1912.
- Izbor revisionalnog odbora za g. 1912.
- Eventualni predlozi.

Odbor Bratovšćine hrv. ljudi u Istri. U Kastvu dne 3. januara 1912.

Svi našim cijenj. mušterijama!

Castimo se ovime saopćiti, da smo glavno i isključivo zastupstvo naše na glasu poznate i odlikovane tvornice za Trst, Gorice, Gradisku, Istru i čitavu Dalmaciju, predali uuglednoj tvrdki:

Lentić & Mance, Trst

pa Vas molimo, da se izvolite za Vaše potrebe обратити на spomenuto tvrdku, putem koje će svi Vaši cijenoti biti sa svom mogućom pospješenošću i solidnošću izvršeni.

Preporučamo se i bilježimo se sa Stovanjem

Grubis & Pfeiffer, Bed XII/3

na gradnjena tvornica kemikalih proizvoda i jedini proizvoditelji ujavnog lastila „MASTIN“ Dražbe

Austro-hrvatsko

parohijsko dnoštro na dionice u Pustu.

Ravnateljstvo u Puntu.

Vlastito odpravljanje na Bleci, Riva Crisostomo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. siječnja 1912. do opoziva.

Pruga: Punat-Rijeka.

Švaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Švaki dan
prije podne				po podne
5.45	odl.	VPUNAT	↑	4.50
6.—	odl.	Erik	↑	4.35
6.10	odl.			4.25
7.—	odl.	Glavotok	↑	3.40
7.05	odl.	,		3.35
7.35	odl.	Malinska	↑	3.05
7.45	odl.	,		2.55
8.30	odl.	Omblaž	↑	2.10
8.85	odl.			2.—
9.30	odl.	RIJEKA	↑	12.55

Uvjeto pristajanje u Mjivici i Torkolima.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Švaki četvrt i nedjelja	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Švaki ponedjelj. srijeda subota
prije podne				po podne
4.30	odl.	VRJEKA	↑	5.10
5.40	odl.	Opatica	↑	5.—
5.45	odl.	,		4.50
9.30	odl.	RIJEKA	↑	12.55

Uvjeto pristajanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjveli i Rab

Švaki četvrt i nedjelja	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Švaki četvrt i nedjelja
prije podne				po podne
7.35	odl.	VRJEKA	↑	7.20
8.10	odl.	Opatija	↑	6.45
8.20	odl.	,		6.35
8.35	odl.	Lovran	↑	6.15
8.45	odl.	,		6.10
11.12	odl.	LOŠINJVELI	↑	3.30

Uvjeto pristajanje u Malomolinskom luku sv. Martin.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Švaki četvrt i nedjelja	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Švaki četvrt i nedjelja
prije podne				po podne
6.35	odl.	VRJEKA	↑	5.—
7.10	odl.	Opatija	↑	4.25
7.20	odl.	Bil	↑	4.15
8.40	odl.	Biž	↑	2.55
8.50	odl.	Merag	↑	2.45
9.40	odl.	Črk	↑	1.55
2.50	odl.	Veli Lošinj	↑	1.45
10.21	odl.	Mali Lošinj*)	↑	1.55
10.30	odl.	—		12.55

Uvjeto pristajanje u Baški.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Petak četvrt i utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Švaki četvrt i srijeda subota
prije podne				po podne
6.35	odl.	VRJEKA	↑	5.—
7.10	odl.	Opatija	↑	4.25
7.20	odl.	Biž	↑	4.15
8.40	odl.	Merag	↑	2.45
8.50	odl.	Črk	↑	1.55
9.40	odl.	Veli Lošinj	↑	1.45
4.50	odl.	Mali Lošinj*)	↑	6.45
5.40	odl.	—		6.—

Uvjeto pristajanje u Rijeci-S. Marcu.

Pruga: Vrbnik-Sv. Marak-Šilo-Crkvenica

Švaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Švaki dan
prije podne				po podne
5.30	odl.	Vrbnik	↑	4.30
5.45	odl.	Sv. Marak	↑	4.15
5.50	odl.	Šilo	↑	4.10
6.20	odl.	Crkvenica	↑	3.30
6.40	odl.	—		3.20
7.—	odl.	Gričevac	↑	3.—

Pruga: Crkvenica-Rieka

Švaki četvrt i utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Švaki četvrt i utorak
7.15 pr	p. odl.	Crkvenica	↑	8.45 po p.
9.15 pr	p. odl.	Rieka	↑	12.45 po p.

Uvjeto pristajanje u Rieka - Lopare.

Jeftino perje za postelje!

1 kg siva, dobro očišćeno 2 K; bije 2-40 K; prava vrat polutvrdlo 2-80 K; bijelo 4 K; bijelo, puhaljsto 5-10 K; 1 kg najfinije, kao snijeg bijelo, očišćeno 6-10 K; 8 K; kg puhaljsto sivo 6 K; 7 K; bijelo, fine 10 K; najfinije prane puhaljsto 12 K.

Kod narudžbe od 5 kruna franko.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog tankeg, u pokrovu, 180 cm dug, 116 cm širok, sa životinjskim, sivim, vrlo trajnim Španjolskim perjem, 16 K; polu puhaljsto 20 K, puhaljsto 24 K; pojedini pokrivači po 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 350 i 4 K. — Karasilje se pouzeđem počam od 12 K franko. Roba se zanimenjuje ili uzmije natrag franko; ako se ne dopade vraća se novac. — Cjenici badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

Ljekarnika
Jedino pravi sa zelenom duvnom kruškom

A. THIERRY-a balsam

Zakonom zaštićen.

Svake patovanje, oponašanje i preprodaja drugih balsama sa zavaravajućom markom progoni se kazneno po судu i strogo kazni. — Dijuje sigurno, ljevkovo kod svih bolesti organa dičeva, kašlja, izbušivanja, promiklosti, kataralne grla, prohlobje, bolesti pluća, specijalno kod influenze, bolesti želudca, upale jelara i sluzne, pomazivanja stolice, zabolobila i ustnih bolesti, traganja zglobova, opelkina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 vel. poschna boča K 5-60.

Thierry-eva centifolijska mast

sigurna i stana ljevkilog djelovanja kod rana, otekline, ozleda, upala, abcesa, ulzrajuće svih strana tijela, koju su došla u tijelo pa često predurezne operacije, koje su sa bolima skopljane, ljevkova kod još starih ran. 2 posuile stope K 3-60.

Izvor: Ljekarna „K Angelu Čevar“ A. THIERRY-a u PREGRADU, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarni drogerijama.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Čvrsta izradba podpunoma iz kovanoga željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od Jeftinijih i lošijih putovina iz Hrvatskog željeza!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

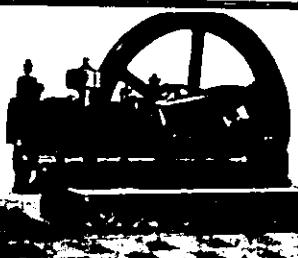
Dionička zadruga Alfa Separator, Beč XII/3.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućstva, zrcala, slika itd.

Nemogući u ovo kratko vrijeme rasprodali svu zadnu pokućstvu, prenesli smo naše skladiste pokućstva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26. Jazdajmo te vrlo pos. obimnu zahvaljujemo na susretljivosti i podršci kroz 45 g dana, te se preporučamo i nadalje naklonosti i dosadanjoj susretljivosti obdarjujući poduziti pos. obimstvo u gradu i pokrajini sa svom točnošću i dobrom i solidnom robom te unijerenim cjenama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE

kao motore na plin (gas), benzlin, testa, kameni ulje za oblastne, pojedinačne i električne namještaje snage, daće namjete na mrtvani plin pružavaju:

DRŽAVLJANSKI TVORNICA MOTORA

na plin d. 4.

(A. G. Drustvo Gospodarske tvornice MONTIHLLE, DRESDENO) najveća specijalna tvornica Evropske

Glavno i isključivo zastupstvo, kako sve upite upravljati valja:

Tehničku poslovnicu:

EMANUEL KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u te potpune opreme za statičku i industrijsku poslovnicu. Cijenik na zahtjev bezplatno i bez postarine. Dopisivanje: hrvatski, slovenski talijanski i njemački.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrata zadruga na ograničeno jamčenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mijenbene zajmove i uz mjesecnu otplate te prima uloške, koje ukamačuju uz

4 1 | 2 0 | 0

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Seljački posjed u občini Lovran,

srednje veličine sa kućom, vinogradom i šumom prodaje se u povoljnu cenu.

Približe informacije mogu se dobiti u mičarni Dr. K. Janežića i Dr. I. Pošćica u Voloskom.

Jeffino česko perje za postelje.

1 kilo siva, čišano K 2, bolje K 2-30, polubijelo K 3-60, prava puhaljice K 6, najfinije K 7-30, najbolje vrst K 8-10, Puhaljice sive K 6, bijele K 12, najfinije prane puhaljice K 14-40. Gotovo postjele iz gustog crvenog

juleta, 1 tušan 180×116 cm po K 10, 12, 15, 18, 21; 200×140 cm po K 13, 15, 18, 21; vanjsku 80×58 cm po K 5, 3-50, 4; 60×70 cm po K 4-50, 5-50, 6; trokomadni stranci iz strune za 1 postej po K 27, bolji K 33. Karasilje pouzeđem od K 10 napred. Dozvoljena promjena; ako se nesvidja, vraća se novac. Uzorci i cjenici badava.

Artur Wollner, Lobes, 259
kod Plznja (Česka).

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru steinarskih svieća od kojih dobiva korist družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godine unaprijed imam u zalih slijedeće tri vrsti:

LADA* najbolja vrst steur. svieća à K 90- po 100 zamota.

DANICA* druga vrst a K 75- po 100 zamota.

VESNA* treća vrst à K 58- po 100 zamota.

Ciene razumijevaju se postavno na kolodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo 2% popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Kriz - Pula.

Oglas otvorenja.

Sa danom 9. o. mj. otvorio sam novo

Skladište istarskih vina i ulja

u Puli, ulica G. Carducci br. 8.

U nadi, da će me pošt. gradjanstvo poduprijeti bilježim se

Veleštovanjem
G. Capolicchio.

FR. SULLERA
ZAGREB, Vlaška ulica

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Na Španskoj 5 - Puderica Šta Štakar 14.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg milina po dnevnoj cijeni.
Postrojba brašna i točna.

SVOJ K SVOMU!
Tiskara i knjigovežnica

LAGINJA i DR.
ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

Preporuča se za
tiskarske, knjigovežne
i galerijske radnje.

Štakla izrada pečata i guma

Imaju u salni
delance knjige i p. u oblicu, crke,
čitači, vježbice, geometrije, aritmeti-
čke, druge, trge u knjige, piščalice, itd.
Kao i sve poslovne i mala knjigovetnina